

به نام خدا

واکاوی مهمترین مسائل اجتماعی

شهر قزوین

(طرح ملی گفتگوی خانواده)

عادل ابراهیمی نویه

(عضو هیئت علمی دانشکده ادبیات)

بیبا میرحسینی

(دکتری جامعه شناسی)

انجمن جامعه شناسی ایران
دفتر قزوین

معاونت امور زنان و خانواده
ریاست جمهوری

طرح ملی گفتگوی خانواده؛ تفاهم نامه ای به شماره ۱۶۸۰۸۶ بین انجمن جامعه شناسی ایران و معاونت امور زنان و خانواده ریاست جمهوری می باشد که در ۵۰ شهر ایران، توسط نمایندگان انجمن اجرا می شود.

: سرشناسه	:
: عنوان و نام پدیدآور	: راهیسی لویه، عادل، ۱۳۴۱ - نویسنده راهبری مسترین مسائل اجتماعی شهر قزوین؛ طرح ملی گفتگوی خانواده / عادل راهیمی لویه، بنیدا میرحسینی [برای] معاونت امور زنان و خانواده ریاست جمهوری، انجمن جامعه‌شناسی ایران، دفتر قزوین. دشتستان : هامون نو، ۱۷۰۷.
: مشخصات نشر	: ۱۰۰ص.:رقعی
: مشخصات ظاهری	: مجموعه طرح ملی پژوهش خانواده- ۱۷
: فروست	: ۹--۶۴۹-۶۲۳-۱۷۸ -- ۱۰۰۰ اریال
: شاپک	: فیپا
: وضعیت فهرست نویسی	: مسائل اجتماعی -- ایران -- قزوین
: موضوع	: Social problems -- Iran -- Qazvin
: موضوع	: مسائل اجتماعی -- ایران -- قزوین
: موضوع	: Social problems -- Iran -- Qazvin
: موضوع	: ایران. ریاست جمهوری. معاونت امور زنان و خانواده
: شناسه افزوده	: انجمن جامعه‌شناسی ایران. دفتر قزوین
: رده بندی کنگره	: HN ۶۷۰ / ۲ / الف۳۱۸ ۱۳۹۷
: رده بندی دیویی	: ۳۶۱/۱۰۹۵۵۳۶
: شماره کتابشناختی ملی	: ۵۵۱۱۵۳۰

مجموعه طرح ملی گفتگوی خانواده- ۱۷

واکاوی مهمترین مسائل اجتماعی
شهر قزوین

عادل ابراهیمی لویه
بیدا میرحسینی

نویسنده

زمستان ۹۷

۳۰۰ نسخه

۱۰۰ تومان

ناشر هامون نو

قزوین

چاپ اول

شمارگان

قیمت

طراحی هنری

چاپ و صحافی

همه حقوق برای ناشر محفوظ است.

دشتستان - انتشارات هامون نو

www.hamooniran.com

@hamooniran

پیشگفتار

به نام آنکه جان را فکرت آموخت

جامعه ایران، همانند همه جوامعی که در معرض تغییرات اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی، سیاسی قرار گرفته اند، شالوده های زندگی گذشته اش دستخوش تغییر شده است و نظام های ارزشی و هنجاری دیروزش، قدرت و قوام و انتظام سیستم پیشین را ندارند. این تغییرات تمایز یافتگی ها و تفاوت های اجتماعی فرهنگی را از انباش داده و در مواردی به تضادها و شکاف های اجتماعی اقتصادی و فرهنگی موجود دامن زده و تعارض ها و شکاف های اجتماعی جدیدی را نیز ایجاد نموده است.

این دگرگونی ها و تعارض ها، بر بنیادی ترین و دیرپاترین نهاد اجتماعی، یعنی نهاد خانواده هم آثاری داشته و ساختار قدرت و روابط درونی و بیرونی خانواده را تحت تاثیر قرار داده است. به همین دلیل امروز در بسیاری از خانواده ها با مسائل و مشکلات فراوانی روبرو هستیم. کمترینش این است که در نظام تقسیم کار جنسیتی و والد-فرزندی در ذهن و بدنه زن و مرد، ابهام هایی ایجاد شده است؛ و این ابهام ها، نقشی، در روابط اعضای خانواده اختلال ایجاد کرده است، به طوری که در مواردی؛ افراد انتظار ارتباطات یکدیگر را درک نمی کنند و از برقراری یک رابطه انسانی سازنده و مفید، ناامید و ناامید می شوند؛ و اینها همه کیفیت زندگی اعضای خانواده را کاهش داده و موجب اختلال کارکردی هم شده است و در مواردی گسیختگی خانواده را در پی داشته است.

تفاوت ها، تعارض ها و شکاف هایی که در شرایط جدید و در اثر دگرگونی های اجتماعی و فرهنگی ایجاد شده است، لازم است به خوبی فهمیده شوند؛ صورت های عادی آنها که از اقتضائات جامعه جدید است به رسمیت

شناخته شود و اگر پیامدهای نامطلوبی دارند برای کاهش آنها چاره اندیشی شود. و اگر پدیده های غیر ضرور و قابل اجتنابی هستند برای کاهش آنها چاره اندیشی و اقدام شود این کار مستلزم یک گفتگوی همه جانبه و فراگیر درون جامعه، درباره این مسائل و موضوعات است. گفتگویی که در مرحله اول صاحب نظران، فعالان مدنی و مدیران اجرایی و در مرحله دوم همه احاد جامعه را در برگیرد.

با توجه به اینکه خانواده مهمترین و تاثیر گذارترین واحد اجتماعی است که کیفیت روابط و تعاملات درون آن، بر کیفیت کنش های اجتماعی و انسانی اعضا در بیرون از خانه هم اثر گذار است، این گفتگو می تواند با محوریت مسائل خانواده آغاز شود تا از خلال گفتگو درباره این واحد حیاتی اجتماعی، که کیفیت زیادی، برای دامن زدن به گفتگوهای هم گرایانه دارد، مهارت های گفتگویی در گروه های درگیر در این گفتگو، و به تبع آن در سایر گروه های اجتماعی، افزایش یابد. در عین حال، از خلال این گفتگوها فهم مشترکی از مسائل و مشکلات بهمان حصارده و راه های کاهش آنها ایجاد شود و در درون جامعه منتشر شود.

بر مبنای مقدمه تحلیلی که در این اشاره شد، انجمن جامعه شناسی ایران، «طرح ملی گفتگوی خانواده» را که به ابتکار معاونت امور زنان و خانواده ریاست جمهوری آغاز شده بود، اقدام بسیار مثبت و ارزنده ارزیابی می کند به همین دلیل هیات مدیره انجمن، پسندیده معاونت برای همکاری در اجرای این طرح را پذیرفت و بر اساس تفاهم نامه ای که بین دو طرف امضا شد، انجمن مسوولیت همکاری در اجرای این طرح در سطح ملی را پذیرفت و با استفاده از همه ظرفیت های دفتر انجمن و اجتماع علم جامعه شناسی در سراسر کشور، به اجرای این طرح همت گمارد.

بر اساس برنامه توافق شده، قرار است در مراکز استان ها و برخی از شهر ها، مدیران دفتر انجمن جامعه شناسی ایران (و در جاهایی که انجمن دفتر ندارد یکی از دانش آموختگان علوم اجتماعی)، مسوولیت تسهیلگری برای برگزاری این گفتگوها را به عهده بگیرند. این تسهیلگران با همکاری مدیران

امور زنان و خانواده استان ها، از صاحب نظران و دانشگاهیان محلی، فعالان حوزه مدنی، رسانه ای و سازمان های مردم نهاد، و مدیران اجرایی دعوت می کنند تا در نشست به گفتگو درباره مسائل خانواده و دشواری های برآمده از تفاوت ها و اختلافات نسلی در آن منطقه بپردازند در این نشست مهمترین مسائل و چالش ها مشخص می شوند و درباره راه های مواجهه با آنها چاره اندیشی می شود.

اجرای این طرح چند پیامد مثبت در بردارد که به شرح زیر به آنها اشاره می شود:

به تقویت گفتگو بین ضرورت گفتگو درباره مسائل و مشکلات جامعه ایران و تلاش برای رسیدن به اجماع های برآمده از گفتگو کمک می کند، در سطح استانی شبکه ای از نخبگان را در ارتباط با یکی از موضوعات حیاتی جامعه ایران، یعنی خانواده، مناسبات نسلی، شناسایی و فعال می کند، تمرینی برای تعامل و همکاری جریان های مختلف فکری و گروه های مختلف اجتماعی است،

تعامل و همکاری صاحب نظران استانی، فعالان حوزه عمومی و جامعه مدنی و رسانه ای، و مدیران دستگاه های اجرایی را، که برای حل مسائل امروز جامعه ایران بسیار ضروری است، تمرین و تسهیل می شود، اجتماع علمی جامعه شناسی و علوم اجتماعی و شبکه درون جامعه شناسی ایران را در سطح کشور فعال می کند و ارتباط جامعه شناسان مناطق مختلف با انجمن را تقویت می کند،

زمینه ای برای بردن دانش اجتماعی به سمت جنبه های کاربردی، تمرکز بر مسائل بومی و منطقه ای است، و مجموعه ای ارزشمند از مسائل اجتماعی در ارتباط با مسائل محلی و منطقه ای ایجاد می کند که هم ارزش شناختی و علمی دارد و هم ارزش کاربردی.

برای تسهیل در بهرمندی دیگران از دستاوردهای این طرح، قرار شد اطلاعات و گزارش های مربوط به اجرای این طرح به صورت شفاف و به هنگام در سایت انجمن جامعه شناسی ایران منتشر شود.

به همین دلیل صفحه مخصوص این طرح با آدرس: <http://www.isa.org.ir>